

Autor(ka): Lucie Hubená
Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
Datum odevzdání posudku: 1. 6. 2020
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jan Petr, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce

Vycházky jako prostor pro přírodovědná bádání žáků 1. stupně ZŠ.

Práce obsahuje 64 stran textu, 19 stran příloh a cituje 26 literárních pramenů.

Předložená práce se zabývá možnostmi realizace tzv. badatelské výuky v přírodním prostředí v okolí školy. Autorka si jako modelový prostor zvolila městský park nedaleko základní školy ve Znojmě a využívá současně blízkou polohu řeky Dyje a přítomnost dalších fenoménů (např. existenci čistírny odpadních vod) v širším okolí. Do těchto podmínek zasadila 4 návrhy vycházek, během nichž se snažila uplatnit učební úlohy využívající kromě potenciálu prostředí také badatelské prvky (měření výšek a vzdáleností, určování rostlin a živočichů apod.). Zpravidla nejde o úlohy s vyšším stupněm bádání (např. otevřené bádání dle Eastwell, 2009). Spíše jde o badatelské úlohy ve smyslu samostatné objevitelské činnosti žáků nebo o strukturované či nasměřované bádání. Navzdory tak trochu sterilnímu prostředí udržovaného městského parku, kde je omezena významnější přírodní rozmanitost, se podařilo autorce shromáždit vhodné úlohy doplňující běžnou výuku ve třídě. Žáci tak mají možnost některé teoretické poznatky ověřit v praxi přímo v terénu a pracovat s vlastními „výzkumnými“ daty. Jako vhodné se jeví uspořádání vycházek dle průběhu ročních období, i když zimní vycházka byla poznamenána nadprůměrně teplou zimou v době její realizace.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Po obsahové stránce diplomantka splnila zadání. Kladně hodnotím ověření všech vycházek se žáky a zaznamenání případných problémů, které mohou celkem přirozeně během terénní výuky nastat. Ovšem v textu práce se autorka dopustila některých nesrovnalostí. Jde zejména o to, že v kapitole Metodika není popsáno, jak byly získány výsledky testů, o kterých se píše v kapitole Výsledky. Z kontextu se dá vyrozumět, že šlo zřejmě o hodnocení odpovědí žáků zaznamenaných v pracovních listech, ale bylo by vhodné o tomto postupu zřetelně a stručně informovat v Metodice.

Na str. 28 je uvedena úloha, kde mají žáci pracovat s rostlinným materiálem ronícím žlutý latex, předpokládám, že mělo jít o vlašovičnik, ale není to zde uvedeno, až ve výsledcích později.

Naopak sdělení zkušeností z výuky v kapitole Diskuse, je cenné a přináší řadu postřehů, které dokumentují, že výuka tohoto typu má smysl, ale že přináší i některé obtíže, na které je potřeba žáky i učitele připravit. Doufejme, že takto nabyté zkušenosti povedou autorku k tomu, že bude ve své budoucí praxi terénní výuku, i přes všechny těžkosti s ní spojené, využívat.

Hodnocení formální stránky práce:

Po formální stránce práce odpovídá nárokům na kvalifikační práci uzavírající studium učitelství pro 1. stupeň ZŠ. Zde si však neodpustím poznámku k pravopisným chybám (naštěstí nečetným). Nikoli chybám typu prostých překlepů, kterým se dá vyhnout obtížně jen mravenčí editační prací. Mám na mysli gramatické chyby, kterých by se měla budoucí učitelka na 1. stupni vyvarovat zcela zásadně. Nepochybuji, že si těchto nedostatků všimne i oponent. Jako příklad uvádím (str. 7) - Obě ze

zmíněných forem by měli, (48) - poté se bohužel v některých případech našli nesrovnalosti. (53) Vznikli jim nádherné barevné podzimní palety.

Pravděpodobně by bylo vhodnější volit i jinou terminologii např. (44) tmavý flek – tmavá skvrna, jiné skloňování např. (51) jírovce maďala, (60) na správný datum, (61) pomocí uhle, a text by neměl být psán v 1. os. j. č. např. (55) - Odpovědi mě u žáků velmi překvapily, (55) V mé závěrečné práci..., (56) Překvapilo mě..., (59) Pro žáky jsem si připravila... .

Občas se v textu objevují i stylistické neobratnosti např. (7) vycházky zaměřené na badatelské úlohy..., (11) Hrací strany jsou vyobrazeny, (60) Žákům se badatelský cíl vydařil a příliš se od očekávaného výstupu nezměnil. (25) za pomoci návrhu v literatuře, (26) Uveď, čím se plody velmi snadno roznáší větrem?

Naštěstí není uvedených nedostatků mnoho a celkově nepoznamenaly jinak dobrou úroveň předložené práce.

Závěr:

Předložená práce splňuje nároky na kvalifikační práci uzavírající studium programu Učitelství pro 1. st. ZŠ a proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Nemám.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

Podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 1. 6. 2020

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	---------	-------------	-------	-----------